

Udskriftsdato: 13. december 2025

2016/1 BSF 131 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om danske bidrag til en omkostningseffektiv forebyggelse af klimaændringer gennem bevarelse af regnskov

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om danske bidrag til en omkostningseffektiv forebyggelse af klimaændringer gennem bevarelse af regnskov

Folketinget pålægger regeringen at afsætte en årlig ramme på 180 mio. kr. fra og med 2018 til et konkret program, hvormed Danmark bidrager til at bevare og beskytte regnskovsområder, der potentielt kan binde kulstof svarende til den danske økonomis årlige udledninger på 104,9 mio. t CO₂-ækvivalenter.

Bemærkninger til forslaget

I forlængelse af Danmarks tilslutning til Parisaftalen og ambitionen om at holde os under 1,5 eller vel under 2 graders global opvarmning er det afgørende, at alle lande og sektorer bidrager med at reducere drivhusgasudledningen på omkostningseffektive måder. I tillæg til, hvad Danmark bidrager til hjemme, skal Danmark bidrage med ambitiøse internationale klimaløsninger, der støtter reelt op om 1,5-2-gradermålsætningen.

At bevare skovene er en dokumenteret omkostningseffektiv måde at modvirke klimaforandringer på, der samtidig sikrer biodiversitet og mindsker fattigdom. Det er derfor et redskab, der er helt oplagt at tage i brug, når Danmark skal bidrage til at implementere Parisaftalen og FN's verdensmål for bæredygtig udvikling.

Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC 2017) opgør, at 24 pct. af de globale udledninger stammer fra landbrug, skove og arealforvaltning (IPCC 2017). Heraf står skovrydning for ca. 10 pct. af de globale menneskeskabte CO₂-udledninger – hvilket svarer omtrent til udledningerne fra hele EU. Af samme grund står skovenes betydning for at reducere CO₂-udledningerne centralt i Parisaftalen fra 2015.

Den danske økonomi udleder ca. 104,9 mio. t CO₂-ækvivalenter (Danmarks Statistik 2015). Det svarer til bevaring og beskyttelse af ca. 30 mio. ha ved en årlig afskovningsrate på 0,6 pct. (udregninger foretaget af miljøorganisationen Verdens Skove i 2017), hvilket ikke er urealistisk, men er afhængigt af land og det konkrete område. Dette beslutningsforslag har i første omgang fokus på Bolivia, Colombia, Etiopien, Honduras, Nicaragua og Panama, hvor formålet er at mindske CO₂-udledningerne via investeringer i skabelsen af alternative udviklingsmuligheder i regnskovsområder igennem bæredygtig territorieforvaltning, herunder kommercialisering af skovprodukter, der skal give de oprindelige folk, der lever i og af skoven, mulighed for en bæredygtig udnyttelse af skoven. Ifølge beregninger med udgangspunkt i konkrete erfaringer fra Bolivia, Panama, Nicaragua og Honduras vil det beløbe sig til en årlig ramme på 180 mio. kr. (Udregninger foretaget af Verdens Skove i 2017. Analysen understøttes af beregninger foretaget af WRI i 2016: »CLIMATE BENEFITS, TENURE COSTS – The Economic Case For Securing Indigenous Land Rights in the Amazon«, af Helen Ding et al.)

Oprindelige og lokale folk er allerede kendt som de bedste beskyttere af skove, og mange studier viser, at skove er bedst og mest omkostningsfrit bevaret i områder, hvor det sker i samarbejde med lokale og oprindelige folk, der bliver skovenes kustoder.

Det forudsættes, at programmet, der vil skulle udvikles på basis af folketingsbeslutningen, vil arbejde med kendte nationale partnere på baggrund af eksisterende og verificerbare baselineværdier over eksisterende CO₂ bundet i skoven, gældende presfaktorer og grundige estimater over forventede udledninger ved »business as usual« og ved intervention. Dette vil give Danmarks klimaindsats i Syd et ordentligt løft, i tæt samarbejde med de lokale og danske ngo'er og virksomheder, som vil implementere indsatsen.

Baggrundsinformation angående udgift til bevarelse af regnskov

FAO opregner afskovningsraten i Bolivia til at være 0,52 pct. pr. år »FAO National Forest Resource Report for Bolivia, 2010«. Med den nuværende førte politik i Bolivia, der har til formål at øge afskovningen med henblik på konvertering til landbrugsarealer, er dette et realistisk scenarie, og f.eks. i Monte Verde-territoriet på knap 1 mio. ha har man kunnet se, at afskovningsraten er fordoblet i årene 2010 til 2013 i forhold til i årene 2000-2010 (med over 0,5 mio. t CO₂ pr. år) og frygtes at stige yderligere som følge af regeringens politik og manglen på alternative og bæredygtige udviklingsmuligheder.

Hvis den generelle afskovningsrate overføres på de oprindelige folks territorier i Bolivia, svarer det til

en årlig udledning på $0,0052 \times 8,3 \text{ t CO}_2 = 43 \text{ mio. t CO}_2$. Dertil kommer konvertering af andre naturtyper til f. eks. kvæggræsning, der også fører til en netto- CO_2 -udledning.

I det bolivianske territorium Monte Verde, der ejes kollektivt af Chiquitanofolket, er der i øjeblikket en afskovningsrate på 0,40 pct. om året. På baggrund af miljøorganisationen Verdens Skoves erfaringer fra området vurderes det, at det vil koste ca. 6 kr. pr. ha om året at få afskovningsraten ned på 0,1 pct. om året, der betragtes som det lavest mulige niveau. Det vurderes ligeledes, at omkostningen er nogenlunde repræsentativ for tilsvarende områder i Bolivia.

Monte Verde-territoriet er stort, og de oprindelige folk, der ejer territoriet, er relativt velorganiserede og har modtaget støtte i mange år. Derfor forventes det at blive billigere at nedbringe skovrydningen her end i mindre områder og områder i lande som Panama og Colombia, hvor prisniveauet og omkostningerne er noget højere. Størrelsen har betydning, fordi der er en række omkostninger, som er relativt faste uafhængigt af områdets størrelse, f.eks. administrative udgifter og til dels personale- og rådgivningsomkostninger.

Dernæst har organiseringen og antallet af familier og landsbyer en stor betydning for, hvor nemt det er at arbejde i et område, og dermed også betydning for både omkostningen pr. år, og hvor hurtigt afskovningsraten kan nedbringes.

Derfor er det svært at sætte et præcist tal på, hvor meget det vil koste at nedbringe udledningen fra afskovning svarende til Danmarks årlige CO_2 -udledning, men baseret på Verdens Skoves erfaringer fra Bolivia og Honduras vil en gennemsnitlig pris på 6 kr. pr. ha pr. år afhængigt af de lokale forhold være realistisk, men yderligere undersøgelser er nødvendige for at kunne regne en præcis omkostning ud.

Selv om en indsats i forhold til at beskytte regnskoven er yderst påkrævet af hensyn til såvel klima- og biodiversitet som oprindelige folk, har den danske støtte til bæredygtig forvaltning af regnskove og andre tropiske og subtropiske skove været kraftigt nedadgående igennem de seneste år, hvor den i dag er næsten ikkeeksisterende i den danske udviklingsbistand. Dette skyldes udfasningen af landeprogrammer i Mozambique og Bolivia og af regionale programmer i f.eks. Mellemamerika og den faldende støtte igennem multilaterale organisationer, herunder UNREDD. Denne tendens kommer også til udtryk i støtten til oprindelige folk.

Finansieringen skal ske med nye ekstra additionelle midler og således ikke tages fra eksisterende udviklingsrammer. Forslagsstillerne forestiller sig, at forslaget kan finansieres med grønne afgifter – f.eks. ved at hæve afgifterne på fossile brændsler, jf. Alternativets udspil »Tal til et bedre samfund«. Forslaget er finansieret i form af klimabistand til udviklingslandene i Alternativets udspil »Tal til et bedre samfund«, hvor der i perioden 2017-2020 afsættes 10 mia. kr.

Skriftlig fremsættelse

Christian Poll (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om danske bidrag til en omkostningseffektiv forebyggelse af klimaændringer gennem bevarelse af regnskov.

(Beslutningsforslag nr. B 131)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.